Raadsvoorstel

Commissievergadering	:	**Samenleving**
Titel	:	Veiligheidsregio Fryslân.
Onderwerp	:	Begroting 2023, jaarstukken 2021 en eerste begrotingswijziging 2022 van Veiligheidsregio Fryslân.
Portefeuillehouder/Teamleider	:	S. Korthuis/P. Liemburg
Extern zaak ID (zaakcode)	:	0085-142103

Datum collegevergadering

12 april 2022

Voorgesteld besluit

De gemeenteraad van Ooststellingwerf neemt kennis van:

1. **Jaarstukken 2021 van de Veiligheidsregio Fryslân.**
   a) € 0,1 miljoen te reserveren voor uitgestelde en vertraagde taken;
   b) € 1,589 miljoen te reserveren voor specifieke taken;
   c) het restant van € 1,296 miljoen terug te geven aan de gemeente (Ooststellingwerf € 49.758,-).

2. **De eerste begrotingswijziging 2022 van de Veiligheidsregio Fryslân.**
   a) het voordeel van €163.000,- toe te voegen aan de egalisatiereserve VRF.

3. **De begroting 2023 VRF waaronder een bijdrage van Ooststellingwerf van een totaal van € 2.847.513,- voor 2023, onderverdeeld in:**
   a) Gezondheid € 1.109.029,-
   b) Crisisbeheer € 109.367,-
   c) Brandweer € 1.629.117,-

4. **De gemeenteraad van Ooststellingwerf besluit om geen nadere zienswijze in te dienen naar aanleiding van de financiële documenten van de Veiligheidsregio Fryslân.**

Openbaar

Ja, passief via openbaar verslag

Inleiding

De Veiligheidsregio Fryslân (hierna: VRF) heeft conform de wettelijke afspraken, de begroting 2023, de jaarstukken 2021 en de eerste begrotingswijziging aan de gemeenten aangeboden. De jaarstukken beschrijven de resultaten van de VRF over het kalenderjaar 2021.

Hoewel het zwaartepunt van de activiteiten bij de GGD heeft gelegen, heeft de coronacrisis op vrijwel alle onderdelen van de organisatie van de Veiligheidsregio Fryslân impact gehad. Deze impact is te zien op zowel inhoud als financieel gebied in alle programma's. Het heeft alle geledingen van de organisatie in meer of mindere mate beïnvloed.

De begroting 2023 is gebaseerd op de eerder vastgestelde kaderbrief. Die kaderbrief hebben wij behandeld in raadsvergadering van 18 januari 2022. Er is toen besloten om geen nadere zienswijze in te dienen.

De Veiligheidsregio Fryslân wil graag voor 20 mei de gemeentelijke reactie ontvangen. Omdat de raadsvergadering op 24 mei plaatsvindt wordt die termijn niet gehaald, maar is men akkoord gegaan dat onze reactie een aantal dagen later wordt ontvangen.

Argumenten

1.1 De jaarrekening 2021

De coronacrisis heeft een enorme impact gehad op de financiën: op een aantal onderdelen is sprake van een lagere besteding, terwijl op andere onderdelen juist extra uitgaven gepleegd moesten worden. In de primitieve begroting werd bijna € 84 miljoen aan uitgaven verwacht, is dit in werkelijkheid ruim € 146 miljoen geworden. Er is dus voor € 62 miljoen aan extra taken uitgevoerd. Voor het programma gezondheid worden de extra kosten en gemiste opbrengsten vergoed door het ministerie van VWS. Ook kosten zoals het inhalen van werk achterstanden bij bedrijfsvoering kunnen (deels) worden vergoed, mits voldaan wordt aan diverse voorwaarden. Veiligheidsregio Fryslân heeft over 2021 een positief resultaat gerealiseerd van € 2.985.000.

Per programma is het gerealiseerd resultaat als volgt:

Operationele resultaat per programma	Resultaat
Gezondheid	406
Crisisbeheersing	126
Brandweer	2.339
Organisatie	113
Gerealiseerd resultaat	**2.985**
Totaal voorstellen resultaatbestemming	1.689
Teruggave aan gemeenten	**1.296**

De belangrijkste en meest opvallende verschillen zijn:

- *Bewaken van de publieke gezondheid bij rampen en crises*
  De baten binnen deze pijler zijn ongeveer € 59.710.000 hoger dan begroot tegenover lasten die € 59.532.000 hoger zijn dan begroot. Deze sterke afwijking van de begroting heeft te maken met de uitvoering van taken voor het bestrijden van het coronavirus.

- *Weinig activiteiten rondom Vakbekwaam.*
  Voor 2021 stond een inhaalslag gepland voor vakbekwaam. Door de coronasituatie is de inhaalslag (nog) niet gerealiseerd, waardoor de gereserveerde gelden in 2021 wederom worden doorgeschoven. Als gevolg van de Corona-crisis konden veel activiteiten op het terrein van trainen en oefenen niet doorgaan.

- *Vrijwilligersvergoedingen:*
  Oefeningen zijn grotendeels stil komen te liggen als gevolg van de maatregelen door het RIVM. Hierdoor zijn er minder oefenuren gedeclareerd. Ook het aantal opleidingen is lager dan reguliere planningen door het achterblijven van werving en selectie van nieuwe vrijwilligers. Hoewel er tijdelijk op een andere manier invulling is gegeven aan de driemaandenstage van de nieuwe vrijwilligers, blijft dit onderdeel achter.

De overige afwijkingen zijn per programma toegelicht in de betreffende programmaparagrafen. Al met al heeft dit geleid tot een positief resultaat van € 2,985 miljoen.

De uitgestelde en vertraagde taken worden nu ingehaald. Daarnaast is er sprake van een aantal ontwikkelingen waarvan verwacht wordt dat er extra inzet nodig is voor specifieke taken. De Veiligheidsregio verwacht niet dat alle middelen voor het komende jaar nodig zijn en stelt voor om circa €1,3 miljoen terug te storten naar de gemeenten. Voor Ooststellingwerf gaat het om een bedrag van € 49.758,-.

Reactie op de jaarrekening 2021

Het dagelijks bestuur van de Veiligheidsregio Fryslân stelt voor om het positieve resultaat als volgt te bestemmen:

Omschrijving		Voorstel tot bestemming	Toelichting
Reserveren voor uitgestelde en vertraagde taken		€ 100.000	Als gevolg van de COVID-pandemie is op dit onderdeel extra achterstand opgelopen. Om de achterstanden de komende jaren in te halen, wordt voorgesteld om €100.000 te reserveren.
Vakbekwaam	€ 100.000		
Reserveren voor een aantal specifieke taken		€ 1.589.000	Er komt een aantal ontwikkelingen op ons af waarop we verwachten extra inzet te moeten plegen. Wij stellen voor om de middelen voor deze ontwikkelingen te reserveren.
Wabo	300.000		
Tijdelijke versterking projecten	195.000		
Energietransitie	300.000		
Kansrijke start	70.000		
Gezonde leefomgeving (omgevingswet)	300.000		
Nu niet zwanger	224.000		
Thuiswerkplekken	200.000		
Resterende deel terugstorten aan de gemeenten.		€ 1.296.000	

1.2 Begrotingswijziging 2022

De wijziging vloeit hoofdzakelijk voort uit het vastgestelde financiële kader 2023-2026
Met de eerste begrotingswijziging van 2022 brengt de VRF de lopende begroting in lijn met begroting van 2022. Denk daarbij aan prenataal huisbezoek en de rijksvaccinatieprogramma's meningokokken W en HPV voor jongens, maar ook de effecten van de CAO. Daarnaast is er een aantal incidentele ontwikkelingen die specifiek gelden voor 2022. Zo is er een voordeel op kapitaallasten doordat investeringen zijn doorgeschoven. Conform het besluit van de

bestuurscommissie gezondheid wordt de toevoeging voor de rijksvaccinatieprogramma's gemuteerd op het nadelig saldo. Per saldo ontstaat in 2022 een overschot van € 0,163 miljoen welke wordt toegevoegd aan de egalisatiereserve.

1.3 Begroting 2023

De begroting is opgesteld op basis van de eerder behandelde kaderbrief. De kaderbrief is ongewijzigd vastgesteld in het algemeen bestuur van de Veiligheidsregio van 10 maart. Ongewijzigd, omdat gemeenten in hun zienswijze hebben aangegeven in te kunnen stemmen met de kaderbrief.

Tussen de kaderbrief en de begroting zitten twee belangrijke wijzigingen: de eerste betreft een verschil in indexatie van materiële kosten. De wijze van indexatie is afgestemd met het bestuur en ligt vast in de financiële verordening van de VRF. Deze afspraak houdt in dat voor de indexatie van lonen en prijzen er uit wordt gegaan van de consumentenprijsindex (CPI) van het CBS. Omdat deze bekend wordt na het opstellen van de kaderbrief, worden de daadwerkelijke implicaties pas in de begroting zichtbaar.
Een tweede verschil tussen de kaderbrief en de begroting betreft de thuiswerkvergoeding. Zoals eerder met de financiële ambtenaren is afgestemd, is er op dit moment nog geen wettelijke grondslag voor deze vergoeding. De opname van deze vergoeding in het kader is daarmee voorbarig, en is dan ook gecorrigeerd. Dit leidt tot een verlaging van het kader met € 141.000. De twee wijzigingen leiden tot een verschil in het kader voor het jaar 2023 van € 349.000.
Op dit moment wordt door de Veiligheidsregio Fryslân gewerkt aan de nieuwe meerjarenbeleidsplannen voor beleidsperiode 2023-2026. Vaststelling van deze plannen vindt eind 2022 plaats en bepaalt daarmee de koers voor de komende vier jaar. De programmaplannen in deze begroting zijn in afwachting van het nieuwe vast te stellen beleidsplan en om die reden dan ook beschreven voortbordurend op 2022. Het nog vast te stellen meerjarenbeleidsplan leidt mogelijk tot nieuwe inzichten, wat dan mogelijk een effect heeft op de begroting van 2023. Dit kan leiden tot wijzigingsvoorstellen.

Op basis van de huidige stukken zien wij geen aanleiding om hier niet mee in te stemmen. Mogelijk dat we een inhoudelijke reactie gaan geven op het moment dat er een wijzigingsvoorstel wordt ingediend.

1.4 Geen nadere zienswijze in te dienen naar aanleiding van de financiïele documenten van de VRF.

De financiële documenten geven geen aanleiding tot het formuleren van een nadere zienswijze. De VRF geeft invulling aan al eerder ingediende zienswijzen**:**

- Ze zijn kritisch op de kostenontwikkeling;
- de egalisatiereserve blijft binnen de gewenste bandbreedte;
- de gemeente ontvangt een deel van haar bijdrage over 2021 terug.

Kanttekeningen

a. Financiële gevolgen Oekraïne

In de stukken is geen rekening gehouden met de mogelijke effecten van de situatie in Oekraïne. De Veiligheidsregio Fryslân verricht werkzaamheden met betrekking tot de (coördinatie) van de opvang van vluchtelingen, maar mogelijk wordt dit in de toekomst nog uitgebreid. Ook is het effect van de oorlog op de prijsontwikkeling (bijvoorbeeld brandstof- en energiekosten) en levertijden van materieel en materiaal nog onduidelijk.

b. Betrokken blijven bij de ontwikkelingen
Indien de afspraken over de begroting niet worden gerealiseerd door de Veiligheidsregio, krijgen de gemeenten achteraf alsnog de rekening gepresenteerd. Het is daarom van belang om contact te blijven houden met Veiligheidsregio en kritisch te blijven op de ontwikkelingen.

c. Inspraak is beperkt
Op basis van de Wet gemeenschappelijke regelingen, kan onze gemeenteraad een zienswijze indienen met betrekking tot voorliggende stukken. Het is echter aan het algemeen bestuur om deze zienswijzen te verzamelen en aan de hand daarvan koers te wijzigen indien nodig.

Financiële toelichting

1. Jaarrekening 2021: de teruggave van € 49.758,- wordt als eenmalig voordeel toegevoegd bij de voorjaarsnota 2022.
2. Begroting 2023: In onderstaande tabel staat de bijdrage van onze gemeente voor de verschillende programma's van de Veiligheidsregio in 2023, ten opzichte van wat wij in de begroting 2022 voor het jaar 2023 hebben opgenomen:

Begrotingsjaar 2023	Begroting VRF	Begroting Ooststellingwerf 2023	Verschil
Gezondheid	1.109.029	1.046.312	-62.717
Crisis	109.367	103.032	-6.335
Brandweer	1.629.117	1.564.123	-64.994
Totaal	**2.847.513**	**2.713.467**	**-134.046**

Voor 2023 betekent dit met betrekking tot de bijdrage aan de Veiligheidsregio een begrotingstekort van in totaal € -134.046. Deze financiële consequenties worden meegenomen bij de programmabegroting 2023. De stijging is onder andere veroorzaakt door een aantal autonome ontwikkelingen en keuzes uit de
Kaderbrief:

- Indexering op de materiële prijzen en loonkosten;
- de Rijksvaccinatieprogramma's voor meningokokken W en HPV jongens
- Prenataal Huisbezoek

Publicatie voor bekendmaking

De Veiligheidsregio Fryslân (hierna: VRF) heeft conform de wettelijke afspraken, de begroting 2023, de jaarstukken 2021 en de eerste begrotingswijziging aan de gemeenten aangeboden. De jaarstukken beschrijven de resultaten van de VRF over het kalenderjaar 2021.

De gemeenteraad van Ooststellingwerf wordt gevraagd om het volgende besluit te nemen:
De gemeenteraad van Ooststellingwerf verzoeken om in te stemmen met:
1 Jaarstukken 2021 van de Veiligheidsregio Fryslân.

d) € 0,1 miljoen te reserveren voor uitgestelde en vertraagde taken;
e) € 1,589 miljoen te reserveren voor specifieke taken;
f) het restant van € 1,296 miljoen terug te geven aan de gemeente (Ooststellingwerf € 49.758,-).

2 De eerste begrotingswijziging 2022 van de Veiligheidsregio Fryslân.

b) het voordeel van €163.000,- toe te voegen aan de egalisatiereserve VRF.

3 In te stemmen met de begroting 2023 VRF waaronder een bijdrage van Ooststellingwerf van een totaal van € 2.847.513,- voor 2023, onderverdeeld in:

d) Gezondheid € 1.109.029,-
e) Crisisbeheer € 109.367,-
f) Brandweer € 1.629.117,-

4 **Voor te stellen om geen nadere zienswijze in te dienen naar aanleiding van de financiïele documenten van de Veiligheidsregio Fryslân.**

Vervolg

Na besluitvorming gemeenteraad wordt de Veiligheidsregio Fryslân geïnformeerd.
Evaluatie
Via P&C cyclus

Burgemeester en wethouders van Ooststellingwerf,

, secretaris , burgemeester.

Bijlagen

1. Aanbiedingsbrief Veiligheidsregio Fryslân
2. Jaarstukken 2021
3. De eerste begrotingswijziging 2022
4. Programmabegroting VRF 2023
5. Brief antwoord gemeenteraad Ooststellingwerf
6. Raadsvoorstel
7. Raadsbesluit

Geheime stukken

1. n.v.t.